

LES VII

7.1 Inleiding

Elke zevende les is een herhalingsles. U kunt nu dus even ademen! In zo'n herhalingsles

geven wij alle stof uit de vorige zes lessen overzichtelijk weer. U kunt deze herhalingslessen dus heel goed gebruiken om stof te repeteren. Wanneer u bijvoorbeeld in les 17 bent, kunt u via les 7 en les 14 testen hoeveel u van de lessen 1- 13 nog goed beheerst. Wanneer u ontdekt dat u bepaalde dingen niet goed meer weet, kunt u die nakijken in de betreffende les. Wij raden u aan regelmatig te testen of u alles nog weet. Elke volgende les borduurt immers voort op stof uit voorgaande lessen. Het loont de moeite iets langer stil te staan bij een onderdeel dat u moeilijk vindt. Wanneer u te snel verder gaat, nemen de moeilijkheden meestal alleen maar toe. Komt u ergens niet uit, schrijft u dan! Wij helpen u graag verder!

7.2 Herhaling van les 1 en 2: het alfabet

We geven u het volledige alfabet, in hoofdletters en kleine letters. Ook geven wij u de naam van de letters in het Grieks. Probeer u de volgorde van de letters in het alfabet te onthouden. Wanneer u iets wilt opzoeken in een woordenboek, zal kennis van het alfabet u zeker van pas komen.

A	α	άλφα
B	β	βητα
Γ	γ	γαμμα
Δ	δ	δελτα
E	ε	έ ψιλον (letterlijk: 'kale e')
Z	ζ	ζητα
H	η	ήτα
Θ	θ	θητα
I	ι	ιώτα
K	κ	καππα
Λ	λ	λαμβδα
M	μ	μυ
N	ν	νυ
Ξ	ξ	ξι
O	ο	ό μικρον (letterlijk: 'kleine o')
Π	π	πι
P	ρ	ρώ
Σ	σ, ς	σιγμα
T	τ	ταυ
Υ	υ	ύ ψιλον (letterlijk: 'kale u')
Φ	φ	φι
X	χ	χι
Ψ	ψ	ψι
Ω	ω	ώ μεγα (letterlijk: 'grote o')

Een ezelsbruggetje voor de volgorde φ, χ, ψ: denk aan het Nederlandse alfabet: f, g, p.

7.3 Herhaling van les 3: de o.t.t. van εἶμι

εἶμι	ἐσμεν
εἶ	ἐστε
ἐστίν	εἶσιν

7.4 Herhaling van les 4: de o.v.t. van εἶμι

ἤμην	ἤμεν / ἤμεθα
ἦς / ἦσθα	ἦτε
ἦν	ἦσαν

**7.5 Herhaling van les 5: overzicht van de verbuiging van het bepaald lidwoord
overzicht van de verbuiging van het bijvoeglijk naamwoord πᾶς**

	(mnl.)	(vrl.)	(onz.)
1ste nv. ev.	ὁ	ἡ	το
2de nv. ev.	του	της	του
3de nv. ev.	τω	τη	τω
4de nv. ev.	τον	την	το

1ste nv. mv.	οἱ	αἱ	τα
2de nv. mv.	των	των	των
3de nv. mv.	τοῖς	ταῖς	τοῖς
4de nv. mv.	τους	τας	τα

	(mnl.)	(vrl.)	(onz.)
1ste nv. ev.	πᾶς	πᾶσα	πᾶν
2de nv. ev.	παντος	πασης	παντος
3de nv. ev.	παντι	παση	παντι
4de nv. ev.	παντα	πασαν	παν

1ste nv. mv.	παντες	πασαι	παντα
2de nv. mv.	παντων	πασων	παντων
3de nv. mv.	πασι(ν)	πασαις	πασι(ν)
4de nv. mv.	παντας	πασας	παντα

7.6 Herhaling van les 6: de uitgangen o.t.t. van regelmatige werkwoorden

- ω
- εις
- ει
- ομεν
- ετε
- ουσι(ν)

7.7 Huiswerk Vertaal de volgende zinnen. U vindt de woorden in de woordenlijst. Bij sommige vormen geven wij extra uitleg direct onder de zinnen.

1. Ἐγὼ εἶμι τὸ ἀλφά καὶ τὸ ὦ, λέγει κύριος ὁ θεός.
2. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων.
3. ΤΙΣ ἜΣΤΙΝ Ὁ ΨΕΥΣΤΗΣ;
4. ΓΡΑΦΩ ὙΜΙΝ, ΤΕΚΝΙΑ.
5. Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολὴν παλαιαν.
6. Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ.
7. καὶ σὺ ἤσθα μετὰ Ἰησοῦ.
8. καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν;
9. ΠΑΝΤΑ ΙΣΧΥΩ.
10. τοῦ κυρίου ἐσμεν.

τεκνια- 1ste nv. mv. τεκνιον- klein kind, kindje, ἀγαπητοι- 1ste nv. mv. mnl. v. ἀγαπητος- (bijvoeglijk naamwoord) geliefd, hier zelfstandig gebruikt: 'geliefden', ἐντολην- 4de nv. ev. v. ἐντολη- gebod, καινην- 4de nv. ev. vrl. (hoort bij ἐντολην) v. καινος- (bijvoeglijk naamwoord) nieuw, παλαιαν- 4de nv. ev. vrl. (hoort bij ἐντολην) v. παλαιος- (bijvoeglijk naamwoord) oud, τυφλοι- 1ste nv. mv. mnl. v. τυφλος- (bijvoeglijk naamwoord) blind

7.8 Nieuwe woorden

κύριος (mnl.)	- He(e)r(e) (gebruikt in plaats van het Oudtestamentische JHWH)
χάρις (vrl.)	- genade
μετὰ	- (+ 2de nv.) met
τίς;	- wie?
ψευστης (mnl.)	- leugenaar
τεκνιον (onz.)	- klein kind (1ste nv. mv : τεκνια)
ἀγαπητος	- (bijvoeglijk naamwoord) geliefd
ἐντολη (vrl.)	- gebod
καινος	- (bijvoeglijk naamwoord) nieuw
παλαιος	- (bijvoeglijk naamwoord) oud
τυφλος	- (bijvoeglijk naamwoord) blind
ἰσχυω	- ik vermag

7.9 De achtergrond van het Nieuwe Testament: Herhaling

Aangezien deze les een herhalingsles is, willen wij de gegevens uit de voorgaande lessen op een rijtje zetten. Dit vormt tevens de afsluiting van het onderwerp bestuur.

Het Joodse land was in de tijd van het Nieuwe Testament een Romeinse provincie, onderdeel van het uitgestrekte Romeinse rijk. Aan het hoofd van dit rijk stond de keizer (Καίσαρ). Keizers in de tijd van het Nieuwe Testament waren:

Augustus (27 voor Christus- 14 na Christus)

Tiberius (14- 37)

Caligula (37- 41)

Claudius (41- 54)

Nero (54- 68)

Vespasianus (69- 79)

Titus (79- 81)

Aan het hoofd van een provincie stond een stadhouder (ἡγεμων). Belangrijke stadhouders waren:

Quirinius, Pontius Pilatus, Felix en Festus.

De stadhouder liet veel over aan ondergeschikten, onder andere de belastinginning. De tollenaars (τελωναι) hielden zich bezig met de inning van tolgelden. Aangezien zij geld verdienden aan de Romeinse bezetting, was hun positie omstreden. Vooral in belangrijke steden waren troepen gelegd. Een legioen soldaten (στρατιωται) bestond uit tien keer zeshonderd man. Over elke honderd man was een centurio (ἐκατοναρχης/ ἐκατοναρχος, κεντυριων) aangesteld.

NOTITIES: